



Ing. Marian Jurečka
místopředseda vlády a ministr práce a sociálních věcí

V Praze dne 26. 10. 2022
Č. j.: MPSV-2022/183431-233/1

Vážený pane veřejný ochránce práv,

děkuji Vám za zaslání Zprávy o šetření z vlastní iniciativy a doporučení ve věci vyhledávání obecných pěstounů a osvojitelů pro děti v pěstounské péči na přechodnou dobu, která mi byla doručena dne 12. října 2022. Se závěry a doporučeními uvedenými ve Zprávě se ztotožňuji.

Vámi uváděná doporučení Ministerstvo práce a sociálních věcí (dále jen „MPSV“) již v současné chvíli z velké části realizuje (metodické vedení krajských úřadů v rámci porad, příprava celostátní databáze volných žadatelů o pěstounskou péči, jakož i dětí, umístěných v pěstounské péči na přechodnou dobu i v ústavních zařízeních, pro které je vyhledávána náhradní rodina, kontroly činnosti krajských úřadů ze strany MPSV, se zaměřením mj. na vedení spisové dokumentace a na formu a efektivitu mezikrajové spolupráce ve věci vyhledávání vhodných pěstounů a osvojitelů pro děti v evidenci a další).

Standardizaci procesu zabezpečení náhradní rodinné péče se MPSV hodlá systematicky věnovat i v nadcházejícím období, a to zejména prostřednictvím chystaného systémového projektu v rámci OPZ+ od ledna 2023. V rámci projektu by měly vzniknout mj. standardy vedení spisové dokumentace žadatelů o náhradní rodinnou péči a dětí, kterým je třeba náhradní rodinnou péči zprostředkovat, včetně pravidel pro pravidelnou aktualizaci informací ve spisech dětí i žadatelů, a standardy spolupráce obecních úřadů obcí s rozšířenou působností (dále „OÚ ORP“) a krajských úřadů (dále „KÚ“) při vyhledávání nejvhodnějších náhradních rodičů konkrétním dětem (nastavení předávání informací, lhůt pro aktualizaci spisu, pravidel mezikrajové spolupráce, účast zainteresovaných subjektů na odborném setkání ke zprostředkování NRP atd.).

MPSV provádí metodické vedení krajských úřadů, a to jak formou průběžných metodických porad, tak výstupů z pravidelných kontrol krajských úřadů. Lhůty v procesu zprostředkování náhradní rodinné péče dětem v evidenci, aktivní způsoby vyhledávání nových zájemců o pěstounskou péči a vyhledávání potenciálních pěstounů či osvojitelů pro konkrétní dítě, zařazených v registru vhodných osob, včetně tzv. individuálního náboru a mezikrajové spolupráce,

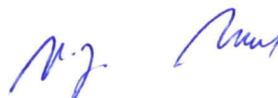
aktualizace a využívání stávající podoby přehledu volných zařazených pěstounů, spravovaného MPSV, průběžné přehodnocování individuálního plánu ochrany dítěte, spolupráce krajských úřadů s OÚ ORP a další práce se zařazenými, dosud nezprostředkovanými pěstouny a osvojiteli, jsou témata opakovaně zařazovaná v rámci metodického vedení krajských úřadů i kontrolovaná v jejich činnosti.

Při zprostředkování pěstounské péče a osvojení dětem ze zvláště zranitelných skupin považuje MPSV za vhodný nástroj i Vámi zmiňovaný individuální nábor, jehož rozšíření v praxi MPSV podporuje a podrobně s ním seznámilo krajské úřady v rámci metodické porady. MPSV má za to, že právě principy zajištění bezpečí a ochrany dítěte uplatňované v tomto způsobu vyhledávání potenciálních pěstounů a osvojitelů postupně nahradí nevhodné způsoby, které hraničí s porušováním práv dítěte na ochranu soukromí a osobnosti, a které MPSV v minulosti opakovaně kritizovalo.

Doporučení, týkající se aktivní účasti OÚ ORP na zprostředkování pěstounské péče a osvojení, jsou řešena také v návrhu novely zákona č. 359/1999 Sb. o sociálně právní ochraně dětí (dále „ZSPOD“), kde MPSV navrhuje zakotvit, že KÚ při vlastním zprostředkování osvojení nebo pěstounské péče přihlíží nejen k výsledkům odborného posouzení dítěte a žadatelů, k vyhodnocení situace dítěte a jeho rodiny a k plnění opatření vyplývajících z individuálního plánu ochrany dítěte (stanoveno již nyní), ale také ke stanovisku OÚ ORP dítěte a dalších zainteresovaných subjektů, jako např. stávajícího pečovatele dítěte, ošetřujícího lékaře dítěte se specifickými zdravotními potížemi či doprovázejícího subjektu, jde-li o pěstouna, jenž má uzavřenu dohodu o výkonu PP, apod.

Věřím, že chystané změny, jakož i výstupy ze systémového projektu MPSV v rámci OPZ+, povedou ke zkvalitnění a ke zvýšení efektivity procesů zprostředkování náhradní rodinné péče dětem, které nemohou vyrůstat ve vlastní rodině, včetně těch ze zvláště zranitelných skupin, i ke zlepšení vzájemné spolupráce krajských úřadů i s OÚ ORP.

S pozdravem



Vážený pan
JUDr. Stanislav Křeček
veřejný ochránce práv
Kancelář veřejného ochránce práv
Údolní 39
602 00 Brno